

Varifrån kom Sverigedemokraternas väljare?

I Valundersökningarna återintervjuas de svarande vid två efter varandra följande val. Paneldata kan användas för att ge mycket goda beskrivningar av hur väljare har rört sig mellan partierna. En återkommande fråga till Valforskningsprogrammet är varifrån Sverigedemokraternas väljare egentligen har kommit. Svaret beror förstås på vilket val man tänker på. Valet 2006 är det första valet där SD var ett tillräckligt stort parti för att kunna särredovisas i våra bytarmatriser. De små rörelserna visar att huvuddelen av de nya SD-väljarna 2006 hade röstat på Socialdemokraterna i valet 2002 (+17 000 väljare). Lika många hade röstat blankt 2002 (+17 000). Mellan 2006 och 2010 års val fick SD flest nya väljare från Socialdemokraterna (+27 000), från 1:a-gångsväljarna (+25 000) och från gruppen icke-röstare (+21 000). Och vid partiets stora framgångsval 2014 kom huvuddelen från Moderaterna (+163 000), Socialdemokraterna (+95 000) och, igen, gruppen icke-röstare (+53 000).

Tabell 1 Antal väljare som Sverigedemokraterna vunnit (+) respektive förlorat (-) i svenska riksdagsval 2006, 2010 och 2014 (tusentals väljare).

	Grupp varifrån nya SD-väljare kom									Icke-röstare	Blank-röstare	1:a-gångsväljare
	V	S	MP	C	FP	M	KD	FI	ÖVR			
2002-2006	+5	+17	+10	±0	+2	±0	±0	-	±0	+5	+17	+12
2006-2010	+3	+27	+3	+15	+3	+18	±0	+12	+3	+21	-3	+25
2010-2014	+4	+95	+8	+27	+42	+163	+27	±0	-4	+53	+8	+25

Källa: Valforskningsprogrammet, Göteborgs universitet.

Kommentar: Resultaten är hämtade från svenska Valundersökningar 2002-2014. Skattningarna för antalet väljare är beräknade med hjälp av data från Valundersökningarnas så kallade rullande tvåvalspaneler där samma väljare återintervjuas vid två efter varandra följande val. Antalet svarande för de olika bytarmatriserna som ligger till grund för skattningarna är: 2006 (n=3 082), 2010 (n=2 459) och 2014 (n=2 015). I just de här analyserna har minnesdata kombinerats med paneldata för att öka säkerheten i skattningarna. Observera att även om skattningarna är omräknade till tusentals väljare så handlar det fortfarande om urvalsskattningar med felmarginaler. Analyser av alla väljarströmmar till- och från samtliga partier, gruppen icke-röstare, blankröstare och förstagångsväljare finns publicerade i de återkommande böckerna om svenskt väljarbeteende, se till exempel Oscarsson, Henrik & Sören Holmberg (2016) *Svenska väljare*. Stockholm: Wolters Kluwer.